

Ar įmanoma paruošti vaiką darželiui?

Adaptacija reiškia prisitaikymą prie aplinkos. Tai būdinga ir suaugusiems žmonėms, kurie tokias situacijas kasdieniame gyvenime išgyvena gana dažnai. Teigiama, kad dvejų metų vaikas dar per mažas suvokti savo emocijas. Jokie išankstiniai pasakojimai apie įsivaizduojamą darželio lankymą, apie būsimus naujus žaislus ir užsiėmimus nepadės vaikui tą akimirką, kai jis liks be tėvų visiškai naujoje aplinkoje. Vaikui namų aplinka, buvimas su tėvais yra pats svarbiausias pirminis poreikis. Pradėjęs lankyti darželį, mažylis greitai supranta, kad nebebus taip, kaip buvo, ir pradeda iš visų jėgų protestuoti bei siekti susigrąžinti įprastą gyvenimo aplinką. Dažniausiai vaikas pamažu apsipranta, susiranda naujų draugų, žaidimų ir taip po truputį užsinori lankyti darželį.

Tai - normali mažo vaiko vaikų jausmų eiga, kurią reikia suprasti ir kantriai išlaukti. Daug blogiau, jei vaikas neišgyvena jokių jausmų adaptacijos laikotarpiu ir užsisiklėndžia savyje.

Užduotys tėveliams vaikui pradėjus lankyti darželį:

- Papasakoti auklėtojoms, kuo jūsų vaikas ypatingas (ką mėgsta, kas nepatinka, kas nuramina)
- Pasiūlyti vaikui į darželį neštis mėgstamą žaislą (su juo paprastai būna ir drąsiau, ir smagiau).
- Buvimo laiką darželyje ilginti palaipsniui: pirmosiomis dienomis pabūti kartu, po to palikti vaikutį vieną keletui valandų, tuomet jau iki pietų miego, dar vėliau – visą dieną.
- Susikurti su mažyliu tam tikrą atsisveikinimo tradiciją, nepabėgti slapčiomis.
- Adaptacijos metu emociškai palaikyti mažylį: dažniau jį apkabinti, priglausti, pabučiuoti.
- Poilsio dienomis laikytis darželio dienotvarkės, pasiūlyti maisto, kurio jis negavo darželyje.
- Vaikui girdint apie darželį pasakoti pozityvius dalykus, o tai, kas neramina aptarti individualių pokalbių su auklėtojomis metu.

Lankstinuką parengė mokytoja - Rasa Skripienė

VAIKO ADAPTACIJA DARŽELYJE: POKYČIAI TĖVAMS

Rekomendacijos tėvams

2020 m. spalio

Kaip tinkamai pasiruošti darželiui?

Vaiko adaptacijos sėkmę lemia tinkamas tėvų pasiruošimas – kuo labiau tėvai pasirengę šiam naujam etapui, tuo ramiau jie jaučiasi susidūrę su pirmaisiais sunkumais. Patarimai tėvams, besiruošiantiems vaiką leisti į ikimokyklinio ugdymo įstaigą:

- **Susipažinti su ikimokyklinio ugdymo įstaiga.** Jei yra galimybė – tėvai turėtų savo atžalai parinkti jiems patinkantį. Tėvams vertėtų iš anksto susipažinti su darželio aplinka ir auklėtojomis (auklėtojos turėtų surengti susitikimą su tėveliais).
- **Atvedus vaiką į darželį, reikia jį pristatyti auklėtojoms.** Tėvai turėtų kuo daugiau auklėjoms atskleisti savo mažylio charakterio savybių, apibūdinti temperamentą, jei reikalinga – papasakoti apie buvusius svarbius vaiko gyvenimo įvykius.
- **Tėvai turi aktyviai dalyvauti vaiko adaptacijos laikotarpiu.** Tai yra labai svarbu jau leidžiant vaiką į darželį. Dažnai vaikui pradėjus eiti į darželį, tėvai greitai nusiramina ir nebesidomi vaiko nuotaikomis, išgyvenimais. Tėvai turėtų nuolat aktyviai domėtis, kaip vaikui sekasi, nes kiekviena diena darželyje vaikui gali atnešti ką nors naujo.
- **Turėti pakankamai kantrybės.** Kartais tėvai tikisi, kad po kelių savaičių ar dienų vaikas pripras prie darželio. Kartais adaptacijos

laikotarpiui užtrukus, vaikas tampa irzlus, o tėvai – nepatenkinti. Rekomenduojama tėvams atvedus vaiką į darželį ne iš karto lėkti į darbus, o pabūti valandėlę kitą su mažyliu. Tai svarbu ypač ikimokyklinio ugdymo įstaigos lankymo pradžioje.

- **Nereikalauti iš vaiko per daug.** Vaikai, pradėję lankyti darželį, yra itin jautrūs. Tėvai ir ugdytojai turėtų nepersistengti, reikalaudami iš vaiko savarankiškumo. Kiekvienam yra savas laikas, todėl svarbiausia išlaukti, kada vaikas taps savarankiškas, ir supratingai jį palaikyti.
- **Stebėti vaiką.** Kiekvieną dieną stebėti vaiko nuotaikas, nes iš jo nuotaikų galima spręsti apie jo vidinę būseną. Tai reikalinga tam, kad neliktų ilgai uždelstų ir neišspręstų problemų.
- **Nenuolaidžiauti vaikui.** Nevertėtų pataikauti vaikui. Pažadai už dalykus, kuriuos vaiko privalo daryti, skatina manipuliacijas. Vaikas turėtų suvokti, ką jis turi daryti be nuolaidų, o tik su palaikymu. Tėvai neturėtų pirkti vaikams naujų žaislų ar kaip kitaip pataikauti už tai, kad jis lanko darželį. Viską reikia daryti su saiku.

Kiekvienas vaikas yra skirtingas ir unikalus. Nėra universalių taisyklių, kaip vaiką pripratinti prie darželio. Galima pasinaudoti patarimais, pasidalinti patirtimi. Niekas nepažįsta vaikų geriau už tėvus, todėl tik patys gimdytojai gali pasirinkti geriausius ir jų vaikams tinkamiausius patarimus.

Tėvai, o ne vaikai visų pirma turi būti pasiruošę darželiui

Vieni vaikai lengviau prisitaiko prie naujos aplinkos, kiti – sunkiau. Tai nepriklauso nuo vaiko amžiaus ar lyties. Vieni vaikai jau trejų metų yra pasiruošę, o kiti – net penkerių nėra pasirengę lankyti darželio. Niekas geriau už tėvus nepažįsta savo vaikų, todėl būtent tėvai turėtų stebėti savo vaiką ir jo savarankiškumą.

Sunki vaiko adaptacija darželyje – tai visų pirma tėvų, o ne vaikų problema. Greita ir sėkminga vaiko adaptacija daugiausia priklauso nuo tėvų pasiruošimo leisti vaiką į darželį. Deja, dažnas atvejis, kai patys tėvai nebūna pasiruošę naujam vaiko periodui, per kurį jis bus irzlus, pasimetęs, gal ir piktas ar agresyvus, nusiminęs ar perdėtai aktyvus. Tėvai tikisi, kad vaikui bloga nuotaika greitai praeis. Kai ji per kelias savaites nepraeina, tėvai patys pradeda nerimauti ir susierzina. Tokią savijautą vėl perima vaikai ir šeima papuola į užburto ratą.

Kita dažna tėvų klaida – vengimas kalbėti apie savo vaikus su darželio auklėtojomis. Auklėtojos gali padėti spręsti problemas tik tada jeigu tėvai atvirai viską papasakos apie savo vaikus.

